

Sygn. akt: I C 71/15 Postanowieniem z dnia 8.01.2018r. sprostowano niniejszy

wyrok w ten sposób, że w punkcie trzecim wyroku w miejsce kwoty „263 (dwieście sześćdziesiąt trzy) złote” wpisać „1378 (tysiąc trzysta siedemdziesiąt osiem) złotych”.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Majewska-Czajkowska
Protokolant:	sekretarz sądowy Julia Piątek

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2017 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko M. Ś. (1), (...) Sp. z o.o. Spółka Komandytowej w K.

o ochronę praw autorskich

- zasądza solidarnie od pozwanych M. Ś. (1) oraz (...) Sp. z o.o. Spółki Komandytowej w K. na rzecz powoda M. K. kwotę 27.725 (dwadzieścia siedem tysięcy siedemset dwadzieścia pięć) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 15 kwietnia 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
- oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- nakazuje pobrać solidarnie od pozwanych M. Ś. (1) oraz (...) Sp. z o.o. Spółki Komandytowej w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 263 (dwieście sześćdziesiąt trzy) złote tytułem zwrotu kosztów sądowych;
- nakazuje pobrać z zasądzonej kwoty od powoda M. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 2416 (dwa tysiące czterysta szesnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych;
- odstępuje od obciążania powoda kosztami postępowania w pozostałym zakresie.

SSO Beata Majewska-Czajkowska

Sygn.akt I C 71/15

UZASADNIENIE

Powód M. K. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych M. Ś. (2) i (...) z o.o. Spółki (...) kwoty 500 000zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15.04.2014r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu wedle norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że M. Ś. (2) był jednym ze współników (...) Spółki Jawnej Ś., S., D. z siedzibą w K. przekształconej w (...) Spółkę z o.o. Spółkę (...). Wyrokiem z dnia 22.10.2012r. Sąd Rejonowy w Gliwicach uznał M. Ś. (1) za winnego tego, że w okresie od 1996 r. do grudnia 2008 r. w K., działając z góry powziętym zamiarem, w krótkich odstępach czasu, w imieniu (...) Spółki Jawnej Ś., S., D. z siedzibą w K. wprowadził w błąd co do autorstwa 6 artystycznych fotografii uszczelek, szprosów okiennych i granulatu do produkcji uszczelek wykonanych przez M. K. w 1996 r. i 2001r. poprzez nie umieszczenie pod wykorzystanymi fotografiami imienia i nazwiska rzeczywistego twórcy, które opublikowano na stronie internetowej (...) w katalogach reklamowych (...), ze stycznia 2001r., ze stycznia 2004r., ze stycznia (...), (...) ze stycznia 2005r., ze stycznia 2008r., (...) ze stycznia 2005r. i ze stycznia 2008r., w ogłoszeniach reklamowych zamieszczonych w (...) w 1999 r, 2000 r., 2001r., i 2002r. oraz jako dekorację stoiska firmy (...), S., D. z siedzibą w K. na Targach (...) odbywających się w N., rozpowszechniając w ten sposób na wskazanych polach eksploatacji, bez uprawnienia, wyżej wymienione fotografie, czym działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czym wyczerpał ustawowe znamiona występku z art.115 ust.1 oraz 116 ust.1i 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 5.07.2013r. zmienił wyrok o tyle, że czyn przypisany pozwanemu został popełniony w okresie od 1999 r. do grudnia 2008r. w pozostałym zakresie wyrok został utrzymany w mocy.

Powód swoje roszczenie oparł o treść artykułu 79 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, wynagrodzenie należne wyliczył w oparciu o prawdopodobną wysokość wynagrodzenia jakie przysługiwałoby mu, gdyby pozwany zawarł z nim umowę licencyjną, przy czym zgodnie z treścią powołanego artykułu zażądał wynagrodzenia w potrójnej wysokości.

Odpowiedzialność solidarną pozwanych uzasadnił treścią art.422 kc, wskazując, że w powołanym wyroku karnym wskazano, że pozwany M. Ś. (1) działał w imieniu poprzednika prawnego pozwanej Spółki. Roszczenie odsetkowe wynika z faktu, że powód pismem z dnia 4 kwietnia 2014r. wezwał pozwanych do uiszczenia dochodzonej kwoty, a pełnomocnik pozwanych pismem z dnia 15 kwietnia 2014r. odmówił zapłaty, a zatem od tego dnia pozwani pozostają w zwłóce.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania wg norma prawem przepisanych.

W uzasadnieniu podniesiono zarzut przedawnienia roszczenia, zakwestionowano związanie Sądu wyrokiem karnym z uwagi na to, iż doszło do zatarcia skazania, zakwestionowano odpowiedzialność solidarną pozwanej Spółki (...), wskazano, że strony łączyła umowa licencyjna niewyłączna, co wyłącza możliwość naliczenia wynagrodzenia w oparciu o art.79 powołanej Ustawy, nadto zakwestionowano wysokość naliczonego wynagrodzenia, podniesiono, że nie zostało wykazane, aby przedmiotowe fotografie były utworem w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Pozwani podnieśli nadto, że powód nie wykazał pól eksploatacji w powiązaniu ich z konkretną fotografią i okresem czasu, za który domaga się wynagrodzenia, tym samym nie wskazał podstawy faktycznej roszczenia i dowodów na poparcie roszczenia.

Powód ostatecznie sprecyzował podstawę faktyczną powództwa pismem z dnia 18.05.2017r. (k 433) w ten sposób, że zażądał wynagrodzenia, za wykorzystanie zdjęć powoda :

- w katalogu (...), ze stycznia 2001r., ze stycznia 2004r., ze stycznia 20008r. w którym umieszczono zdjęcie nr 2,
- w katalogu (...) ze stycznia 2005r. i ze stycznia 2008r., w którym umieszczono zdjęcie nr 5
- w katalogu (...) ze stycznia 2005r. i ze stycznia 2008r., w którym umieszczono zdjęcie nr 4
- w ogłoszeniach reklamowych zamieszczonych w (...) w 1999 r, 2000 r., i 2002r. w których umieszczono zdjęcie nr 4 oraz z 2001r. w których umieszczono zdjęcie nr 4 ,5 i 6

- jako dekoracji stoiska firmy (...), S., D. z siedzibą w K. na Targach (...) odbywających się w dniach od 2do 5 kwietnia 2008r.w N., gdzie wykorzystano zdjęcia nr 6 i 2;

- jako dekoracji stoiska na targach w N., które odbyły się w 2010r. gdzie wykorzystano zdjęcia nr 2, 3 i 6;

- na stronie (...) w j. polskim, niemieckim, angielskim, rosyjskim, czeskim, gdzie wykorzystano zdjęcia nr 1,2,3,4,5,6 od roku 2001 do 2011.

Sąd ustalił ,co następuje:

Pozwany M. Ś. (1) był jednym ze (...) Spółki Jawnej (...), S., D. z siedzibą w K.. Spółka ta przekształcona została w spółkę z ograniczona odpowiedzialnością spółkę komandytowo-akcyjną, a w toku postępowania w spółkę z ograniczona odpowiedzialnością spółkę komandytową. Przedmiotem działalności spółki była i nadal jest produkcja uszczelek do stolarki budowlanej, profili wytłaczanych z PCV, taśm uszczelniających, szprosów itp. Pozwany M. Ś. (1) w firmie zajmował się ustalaniem strategii reklamowych i działaniami promocyjnymi firmy.

Pozwany po raz pierwszy skontaktował się z powodem w 1995r.prosząc o wykonanie fotografii użytkowych produkowanych uszczelek, powód zdjęcia takie wykonał i przekazał pozwanemu slajdy zdjęć. Po pewnym czasie ponownie pozwany zwrócił się do powoda o wykonanie zdjęć uszczelek, które w postaci obrazów zawisłyby na ścianach nowo powstałej siedziby firmy. W tym celu pozwany przekazał powodowi różnego rodzaju uszczelki dobrane kolorystycznie i okazał zdjęcia tego typu produktów innych firm. W 1996r. powód przystąpił do realizacji zlecenia i po pewnym czasie przedstawił wynik swojej pracy w postaci wglądówek, z których pozwany wybrał kilka zdjęć, z których zamówił powiększenia.Za wykonaną pracę powód wystawił rachunek z dnia 8.08.1996r. nr (...) na kwotę 5 000 zł (k 188 akt). Następnie powód wykonał powiększenia zdjęć i przygotowali je w taki sposób, by mogły zawisnąć na ścianie w formie obrazów. Wglądówki do tych zdjęć pozostawił pozwanemu, natomiast nie przekazał mu żadnych negatywów zdjęć. Powód wyraził zgodę na używanie jego fotografii na Targach w P.. Strony poza tym nie spisały żadnej umowy pisemnej umożliwiającej pozwanemu wykorzystywanie zdjęć powoda poza zakresem wskazanym jak wyżej w umowie ustnej. Za wykonanie powiększeń powód wystawił rachunek na kwotę 6 000zł dnia 25.11.1996r.

W 2000r. powód uzyskał informację, że w (...) „ zostały wykorzystane zdjęcia, które wykonał dla pozwanego pomimo tego, iż nie wyrażał na to zgody. Powód skontaktował się z pozwanym M. Ś. (1), aby przedstawić mu swoje zastrzeżenia w tym zakresie. W efekcie przeprowadzonych rozmów pozwany ponownie zlecił powodowi wykonanie zdjęć produktów, aby stworzyć z nich fotogramy i fotografie użytkowe, które miały być wykorzystane na stronach internetowych firmy. W 2001r. powód ponownie wykonał wglądówki, które przedstawił pozwanemu, ale tym razem pozwany nie wybrał żadnego ze zdjęć, z którego miałyby być wykonane fotogramy. Powód wystawił zatem fakturę za wykonane wglądówek w styczniu 2001r.(k 187 akt). Powód i tym razem nie przekazał negatywów zdjęć pozwanemu i nie została podpisana żadna umowa umożliwiająca korzystanie pozwanemu z wykonanych zdjęć.

Ponownie do spotkania powoda z pozwanym doszło w 2007r. wówczas pozwany okazał powodowi katalogi reklamowe firmy, w których znajdowała się zdjęcia wykonane przez powoda, co do których nie wyrażał zgody na ich wykorzystanie w przedstawionych katalogach. Powód zażądał zaprzestania naruszeń i wypłacenia wynagrodzenia. Rozmowa nie doprowadziła do żadnego porozumienia. Strony prowadziły również korespondencję, powód pismem z dnia 1.10.2008r.wzywał pozwanego do zaniechania naruszeń i zapłaty kwoty 70 000 zł. odpowiadającej trzykrotności wynagrodzenia, jakie uzyskałby powód w wypadku wyrażenia zgody na korzystanie ze zdjęć.(k 189).Pozwany pismem z dnia 13.10.2008r.odmówił zapłaty jakiegokolwiek kwoty.(k 190-191).

W związku z faktem, że pozwany nie zaprzestał wykorzystywania zdjęć i tym samym naruszania prawa autorskiego, powód w dniu 3 lutego 2010r. złożył subsydiarny akt oskarżenia.(k 151-155)

Wyrokiem z dnia 22.10.2012r. Sąd Rejonowy w Gliwicach uznał M. Ś. (1) za winnego tego, że w okresie od 1996 r. do grudnia 2008 r. w K., działając z góry powziętym zamiarem, w krótkich odstępach czasu, w imieniu (...) Spółki Jawnej Ś., S., D. z siedzibą w K. wprowadził w błąd co do autorstwa 6 artystycznych fotografii uszczelek,

szprosów okiennych i granulatu do produkcji uszczelek wykonanych przez M. K. w 1996 r. i 2001r. poprzez nie umieszczenie pod wykorzystanymi fotografiami imienia i nazwiska rzeczywistego twórcy, które opublikowano na stronie internetowej (...) w katalogach reklamowych (...), ze stycznia 2001r., ze stycznia 2004r., ze stycznia (...), (...) ze stycznia 2005r., ze stycznia 2008r., (...) ze stycznia 2005r. i ze stycznia 2008r., w ogłoszeniach reklamowych zamieszczonych w (...) w 1999 r, 2000 r., 2001r., i 2002r. oraz jako dekoracje stoiska firmy (...), S., D. z siedzibą w K. na Targach (...) odbywających się odbywających się w N., rozpowszechniając w ten sposób na wskazanych w ten sposób na wskazanych polach eksploatacji, bez uprawnienia, wyżej wymienione fotografie, czym działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czym wyczerpał ustawowe znamiona występków z art.115 ust.1 oraz 116 ust.1 i 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 5.07.2013r. zmienił wyrok o tyle, że czyn przypisany pozwanemu został popełniony w okresie od 1999 r. do grudnia 2008r. w pozostałym zakresie wyrok został utrzymany w mocy.(k11-25 i 162-176)

W toku postępowania karnego została przeprowadzona ekspertyza, z której wynika, że na dyskach twardej serwera firmy (...), które zostały zabezpieczone w dniu 2.03.2012r., znajdowały się pliki ze zdjęciami zawierającymi zdjęcia, które zostały wykonane przez powoda. Część plików zawierała zdjęcia w wersji zgodnej z wykonaną przez powoda, część plików przedstawiała projekty(prezentacje, katalogi, filmy) z wykorzystaniem zdjęć. Dołączona do kat płyta CD zawiera opisane pliki, wynika że modyfikacje plików były wykonywane w okresie od 1996r. do 2011r.(k 108-111, 112-120). akt).

W toku niniejszego postępowania dopuszczono, na wniosek powoda, dowody z dokumentów z akt karnych Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn.IX K 1545/10, a to zdjęć znajdujących się na k 36-41 akt karnych. Pozwany nie kwestionował, że zdjęcia te zostały wykonane przez powoda. Wydruków zdjęć targów w N. w 2008r i w 2010r. k 49-55 akt karnych, pozwany również nie kwestionował, że zdjęcia te pochodzą z targów. Wypisu z reklam” (...)” k 56-59 akt karnych. Pozwany przyznał, że znajdują się tam zdjęcia wykonane przez powoda. Katalogów reklamowych k 61-68 i 74-75 akt karnych. Pozwany również nie kwestionował, że katalogi takie były zamawiane i upowszechniane przez firmę (...), której jest współnikiem. Ekspertyzy, k 130-133, potwierdzającej istnienie na dysku twardym spółki jawnej (...) plików zawierających zdjęcia wykonane przez powoda. Na dysku znajdowały się prezentacje, reklamy ,zdjęcia modyfikowane w latach 2007do 2010r.Pisma z dnia 11.06.2012r. (...) S.C. potwierdzającego, że firma, która wykonała projekt graficzny strony (...) posługiwała się jedynie zdjęciami dostarczonymi przez pozwanego, k 144 akt karnych.

W toku postępowania karnego, w kwietniu 2011r powód dowiedział się, że jego zdjęcia były wykorzystywane na Targach N., które odbyły się w 2010r.(k 52-55 akt karnych, oświadczenie k 474 akt).

Powód M. K. jest zawodu fotografem od 1996r. prowadzi działalność gospodarczą- (...). (k184 akt). Prowadząc działalność gospodarczą nie zatrudniał pracowników, a jego średni miesięczny dochód wynosił około 2500zł, były miesiące kiedy zarabiał 1000zł i miesiące kiedy zarabiał 4000zł,(decyzje z US k 296-30, pismo ZUS k 351, zeznania powoda k 456).

W toku postępowania, na wniosek powoda, dopuszczono dowód z opinii biegłego celem ustalenia honorarium należnego twórcy z tytułu użytych 6 artystycznych fotografii uszczelek, szprosów okiennych i granulatu w okresie od 1999r do 2008r.na wskazanych przez powoda polach eksploatacji(k 366-374).Biegły dokonał wyliczenia wynagrodzenia, jakie uzyskałby powód, za umożliwienie wykorzystania jednego zdjęcia, w określonym czasie, na każdym ze wskazanych pól eksploatacji. Opinię tą zakwestionował pełnomocnik pozwanego, dlatego dopuszczono dowód z uzupełniającej ustnej opinii biegłego (k 432).Biegły w całości podtrzymał swoją opinię i wskazane tam kwoty. W ocenie Sądu biegły w sposób przekonujący odparł zarzuty podniesione przez pozwanego w piśmie z dnia 2.02.2017r.Przede wszystkim biegły wyjaśnił, że zastosowanie stawek wynagrodzeń przewidzianych w tabelach wynagrodzeń (...) stanowi najbardziej obiektywna formę wyliczenia wynagrodzenia, a zastosowanie innych stawek mogłoby doprowadzić do wyliczenia jeszcze wyższego wynagrodzenia. Wyjaśnił, że wziął pod uwagę przy ustaleniu wynagrodzenia, staż pracy powoda, profesjonalizm jego zdjęć i rozpoznawalność na rynku i stosownie do tego podwyższył stawkę o 10%.Podkreślić przy tym należy, że biegły sporządzając opinię dysponował już dokumentacją dotyczącą rodzaju prowadzonej działalności i dochodów jakie z tego tytułu uzyskiwał. Biegły odniósł się również

do poszczególnych zarzutów dotyczących wysokości wynagrodzenia za korzystanie ze zdjęć na wskazanych polach eksploatacji. Wskazał, że to na jakiej powierzchni ekranu ukarze się zdjęcie nie ma znaczenia dla określenia wysokości wynagrodzenia, natomiast ma znaczenie w jakim języku pojawiło się na stronie internetowej, bo od tego zależy jego dostępność. Przy czym biegły uznał za zasadne uśrednienie ceny na stronach obcojęzycznych, uznając, że ewentualne różnice nie mają większego znaczenia. Biegły również podkreślił, że format katalogów nie ma znaczenia, jedynie nakład, przy czym nakład do 10 000 egzemplarzy jest to normalnym nakładem, dopiero powyżej tej liczby, wysokość wynagrodzenia może być znacząco wyższa. Nakład (...) biegły ustalił w oparciu o dane z Internetu, uwzględniając datę ich wydania, biegły przy ustaleniu wynagrodzenia przyjął najmniejszy format zdjęć. Biegły podkreślił, że wynagrodzenie za korzystanie z utworu może być bardzo różnorodne od kilkuset złotych do kilku tysięcy, koniecznym jest zatem korzystanie z najbardziej obiektywnych stawek, a takie znajdują się w tabelach (...) i z doświadczenia zawodowego, którym biegły dysponuje. Sąd uznał, że opinia uzupełniająca biegłego jest przekonywująca, uzasadnia zastosowane przez biegłego stawki, oparta jest na doświadczeniu biegłego zarówno jako artysty fotografa, jak i biegłego z zakresu ustalania stawek wynagrodzeń. Z tych też względów Sąd uznał za bezprzedmiotowe dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego na okoliczności wskazane przez pełnomocnika pozwanego, nadto wniosek ten w ocenie Sądu zmierza jedynie do przedłużenia postępowania.

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o powołane wyżej dokumenty, których treść nie była kwestionowana przez strony oraz na podstawie zeznań stron, które ograniczono do zeznania powoda i pozwanego M. Ś. (1). Należy przy tym podkreślić, że zeznania stron nie wyjaśniły jaki był nakład wydawanych przez pozwaną firmę katalogów, jak również tego w jakim okresie, w jakiej liczbie i na jakich stronach internetowych wykorzystywane były zdjęcia wykonane przez powoda.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Podstawa prawna wystąpienia z powództwem jest art. 79 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Zgodnie z jego treścią uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa: zaniechania naruszenia, usunięcia skutków naruszenia, naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych albo poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku, gdy naruszenie jest zawinione - trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu, wydania uzyskanych korzyści.

Należy jednak podkreślić, że Trybunału Konstytucyjnego, w wyroku z 23.6.2015 r. (SK 32/14, OTK-A 2015, Nr 6 poz. 84), przesądził, że przepis ten "w zakresie, w jakim uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa, naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej – w przypadku gdy naruszenie jest zawinione – trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej". W praktyce "utrata mocy obowiązującej art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b PrAut w zakresie przewidującym naprawienie szkody przez zasadzenie trzykrotności stosownego wynagrodzenia nie spowodowała utraty tej mocy w pozostałym zakresie, a zatem w tej części, w jakiej przewiduje on obowiązek zapłaty sumy pieniężnej odpowiadającej dwukrotności stosownego wynagrodzenia" (wyr. SA w Krakowie z 17.12.2015 r., I ACa 1251/15, por. wyr. SA w Łodzi z 27.7.2015 r., I ACa 110/15).

Mając powyższe na uwadze żądanie zasądzenia wynagrodzenia w wysokości trzykrotności należnego wynagrodzenia nie znajduje oparcia w przepisach prawa.

Artykuł 79 powołanej Ustawy znajduje zastosowanie wówczas, gdy dojdzie do naruszenia prawa autorskich majątkowych. W niniejszej sprawie zasadniczą kwestią jest zatem ustalenie czy Sąd cywilny związany jest wyrokiem karnym Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 22.10.2012r., częściowo zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 5.07.2013r., zgodnie z treścią art. 11 kpc, pomimo zatarcia skazania. Na ten temat wypowiedział się Sąd

Najwyższy m.in. w orzeczeniu z dnia 18.03.1961r., I CR 244/60 oraz w Uchwale 7 sędziów mającej moc zasady prawnej, z dnia 26.02.1965r., III PO 31/64. Z powyższych orzeczeń wynika, iż zatarcie skazania nie wyłącza zastosowania przepisu art. 11 k.p.c. Sąd stosując powołaną zasadę uznał, że jest związany orzeczeniem sądu karnego.

Związanie to rodzi wiele konsekwencji w niniejszym procesie cywilnym. Zgodnie z treścią artykułu 11 kpc "Ustalenia wydane w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Jednakże osoba, która nie była oskarżona, może powoływać się w postępowaniu cywilnym na wszelkie okoliczności wyłączające lub ograniczające jej odpowiedzialność cywilną".

Sąd cywilny jest zatem związany ustaleniami prawomocnego wyroku, co do popełnienia przestępstwa wydane w postępowaniu karnym przez sąd powszechny, jeśli ustala on popełnienie przestępstwa. Związanie sądu cywilnego, oznacza, iż sąd cywilny nie może dokonywać odmiennych ustaleń od poczynionych w wyroku karnym, tzn. ustaleń zawartych w prawomocnym wyroku skazującym co do popełnienia przestępstwa w zakresie okoliczności składających się na jego stan faktyczny (osoba sprawcy, przedmiot przestępstwa, czyn, znamiona przestępstwa, okoliczności jego popełnienia: czasu, miejsca, poczytalności itd), zawarty w sentencji wyroku. Sąd cywilny musi przyjąć, że skazany popełnił przestępstwo przypisane mu w wyroku karnym, jednak inne ustalenia zawarte w wyroku skazującym wydanym w postępowaniu karnym wykraczające poza elementy stanu faktycznego, jak również okoliczności powołane w uzasadnieniu wyroku nie są wiążące dla sądu cywilnego. Powyższe oznacza, że sąd cywilny może czynić wszelkie inne ustalenia, które mogą się różnić od tych, których dokonał sąd karny (tak np. wyrok SN z dnia 17.06.2005r., III CK 642/04).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że związanie sądu cywilnego powołanym wyrokiem karnym rodzi ten skutek, że Sąd meriti nie może dokonać odmiennych ustaleń, co do tego, że zdjęcia wykonane przez powoda należy traktować jako utwór w rozumieniu ustawy prawo autorskie, jak również co do tego, że zdjęcia te były rozpowszechniane bez uprawnienia tzn. bez odpowiedniego zezwolenia twórcy lub innego uprawnionego podmiotu. Zgodnie bowiem z treścią art. 115 ust 1 Ustawy „kto przywłaszcza sobie autorstwo albo wprowadza w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu albo artystycznego wykonania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3”. Natomiast zgodnie z treścią art. 116 ust 1 i 2 Ustawy „kto bez uprawnienia albo wbrew jego warunkom rozpowszechnia cudzy utwór w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania, artystyczne wykonanie, fonogram, wideogram lub nadanie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2, a jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega karze pozbawienia wolności do lat trzech”. Uznanie zatem pozwanego M. Ś. (1) za winnego popełnienia wskazanych czynów implikuje to, że rozpowszechniał on zdjęcia wykonane przez powoda, traktowane jako utwór, bez jakiegokolwiek uprawnienia, nadto czyni to w imieniu poprzednika prawnego pozwanej spółki.

Mając to na uwadze, zarzuty pozwanych ,co do tego, iż zdjęcia wykonane przez powoda nie stanowią utworu, jak również zarzut, iż strony łączyła umowa licencji niewyłącznej, należy uznać za bezprzedmiotowe, bowiem w niniejszym postępowaniu nie mogły być przedmiotem badania sądu, wobec związania w tym zakresie wyrokiem karnym.

Treść wyroku karnego ma również, w ocenie Sądu, wpływ na uznanie zasadności żądania zasądzenia wynagrodzenia solidarnie od pozwanych. Solidarna odpowiedzialność spółki jawnej i wspólników wynika z artykułu 22 kodeksu spółek handlowych zgodnie z którym, każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Artykułu 369 kc stanowi natomiast, że zobowiązanie jest solidarne, jeżeli wynika to z ustawy lub czynności prawnej. Z kolei artykuł 441§1 kpc stanowi, że jeżeli kilka osób ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, ich odpowiedzialność jest solidarna. Osobą odpowiedzialną z tytułu naruszenia autorskiego prawa majątkowego jest każdy, kto bezprawnie wkracza w zakres tego prawa. Z treści wyroku karnego wynika, że pozwany M. Ś. (1) działał jako osoba fizyczna, ale w imieniu spółki jawnej, której był wspólnikiem. Zatem skutki jego działań należy przypisać również spółce jawnej, w której na ten czas był wspólnikiem. Zgodzić się należy, że do określenia kręgu osób odpowiedzialnych w związku z naruszeniem autorskich praw majątkowych znajduje zastosowanie art. 422 kc. Zgodnie z jego treścią za szkodę odpowiedzialny jest nie tylko

ten, kto ją bezpośrednio wyrządził, lecz także ten, kto inną osobę do wyrządzenia szkody nakłonił albo był jej pomocny, jak również ten, kto świadomie skorzystał z wyrządzonej drugiemu szkody. Kwestia dopuszczalności stosowania art. 422 kc do naruszeń własności intelektualnej uznana została zarówno przez doktrynę, jaki praktykę prawa (por. Prawo autorskie red. Ferenc-Szydełko 2016, wyd. 3/Drzewiecki). Nie ma przy tym znaczenia, że odpowiedzialność ta spoczywa na spółce jawnej, bowiem świadomość, o której mowa w treści przepisu odnosi się do świadomości wspólników spółki jawnej, a ta w świetle okoliczności sprawy nie może budzić wątpliwości. W ocenie Sądu zasadnym jest twierdzenie, że pozwana spółka skorzystała z naruszenia prawa autorskiego powoda zarówno w sferze majątkowej, nie ponosząc kosztów korzystania ze zdjęć wykonanych przez powoda, jak również w sferze marketingowej, która zapewne miała przełożenie na uzyskiwane przez spółkę dochody.

Za częściowo niezasadny Sąd uznał zarzut przedawnienia roszczenia. Roszczenia wynikające z prawa autorskiego przedawniają się na podstawie art. 442¹ KC (wyr. SN z 14.12.2012 r., ICNP 25/12, OSNC 2013, Nr 7–8 poz. 89). Zgodnie z par.2 wskazanego artykułu jeżeli szkoda wynikła ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia. W świetle treści tego artykułu nie budzi wątpliwości twierdzenie, że objęte wyrokiem karnym działania pozwanego, nie mogły ulec przedawnieniu zważywszy, że czyn, zakwalifikowany jako ciągły, popełniony został w okresie od 1999 r. do grudnia 2008r., a pozew został wniesiony 27.03.2015 r.

Za zasadny natomiast Sąd uznał zarzut przedawnienia w zakresie roszczenia o wypłacenie wynagrodzenia za wykorzystanie zdjęć na Targach w N., które odbyły się w 2010r. Powód uzyskał wiedzę w tym zakresie w kwietniu 2011r., wykorzystanie zdjęć na tych targach, nie było objęte wyrokiem karnym, powód winien wystąpić z roszczeniem w terminie trzech lat, a zatem najpóźniej w kwietniu 2014r, tymczasem roszczenia w tym zakresie zgłosił po raz pierwszy w piśmie z dnia 18 stycznia 2016r. a potem 18 maja 2017r. Rzeczą powoda ,działającego poprzez profesjonalnego pełnomocnika, było wykazanie, że i w tym przypadku mamy do czynienia nie tylko z naruszeniem praw autorskich, ale również z popełnieniem przestępstwa, poprzez wykazanie istnienia znamion czynu, strony podmiotowej i przedmiotowej występkę, powód jednak w toku postępowania tego nie uczynił.

Jak wyżej wskazano Sąd orzekający w sprawie cywilnej związany jest wyrokiem karnym w zakresie okoliczności składających się na jego stan faktyczny (osoba sprawcy, przedmiot przestępstwa, czyn, znamiona przestępstwa, okoliczności jego popełnienia: czasu, miejsca, poczytalności itd), zawarty w sentencji wyroku. Pozwany został skazany za przestępstwo ciągle oznacza to, że zachowania skazanego były rozciągnięte w ustalonym w wyroku okresie czasu, podejmowane z pewną częstotliwością poprzez kilka rodzajów zachowań tego samego sprawcy powiązanych ze sobą elementami strony podmiotowej i krótkimi odstępami czasu. Z sentencji wyroku karnego na mocy, którego pozwany M. Ś. (1) został skazany, nie można natomiast wywieść, które ze zdjęć znajdowało się na poszczególnych polach eksploatacji, a w przypadku ukazania się zdjęć na stronach internetowych nie można, uznać, że wszystkie 6 zdjęć było tam umieszczonych przez cały okres od 1999r. do 2008r. Brak również ustalenia, co do tego w jakich wersjach językowych były dostępne strony zawierające zdjęcia. W tym zatem zakresie sąd cywilny mógł samodzielnie dokonywać ustaleń.

Wyrok karny przesądził kwestie dokonania przez pozwanego naruszenia praw autorskich, nie przesądził jednak, które ze zdjęć zostały wykorzystane na poszczególnych polach eksploatacji. W przypadku katalogów reklamowych ustalone zostało w jakich katalogach ukazały się zdjęcia, w jakim miesiącu i roku, odnośnie (...) ustalono w jakim roczniku zdjęcia były publikowane, odnośnie Targów w N. w 2008r. ustalono jedynie, że zdjęcia były tam wykorzystywane, jednak bez wskazania ile zdjęć było wykorzystanych. W zakresie stron internetowych ustalono jedynie, że zdjęcia na stronie internetowej spółki były wykorzystywane, ale czy wszystkie jednocześnie i przez cały okres wskazany w wyroku, to nie było to przedmiotem ustaleń sądu zawartym w sentencji wyroku.

Mając na uwadze, że powód żądał zapłaty wynagrodzenia za dokonanie naruszenia prawa autorskiego, to zgodnie z art. 6 kc powinien wykazać na jakich polach eksploatacji były wykorzystane konkretne zdjęcia przez niego wykonane, a w przypadku stron internetowych w jakim konkretnie okresie pojawiły się poszczególne zdjęcia i w jakiej wersji

językowej była strona. Z opinii biegłego wynika, że wynagrodzenie liczone jest za każde zdjęcie z osobna, które wykorzystane było na poszczególnych polach eksploatacji, a zatem powód winien był udowodnić, w zakresie nie objętym wyrokiem karnych, gdzie i kiedy pozwani korzystali ze zdjęć.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy, uwzględniając treść wyroku karnego Sąd uznał, że wykazane zostało, że w każdym z katalogów w datach ich wydania wskazanych w wyroku karnym ukazało się jedno zdjęcie wykonane przez powoda. Odnośnie katalogu (...) ,zgodnie z zeznaniami powoda zawierał on jedno zdjęcie i został wydany w styczniu 2001r.,2004r. i 2008r., pozwany okoliczności, iż katalog ten zawierał jedno zdjęcie nie zaprzeczył, natomiast data wydania katalogu wynika z treści wyroku karnego. W katalogu (...) znajduje się również jedno zdjęcie, dopuszczono dowód z k 65 i 75 akta karnych, katalog wydany był w styczniu 2005r. i 2008r. W katalogu (...) znajdowało się jedno zdjęcie, na kartach nr 61, 74 akt karnych znajdują się katalogi, wydane były w styczniu 2005 r. i 2008 r. Jeżeli chodzi o nakład poszczególnych katalogów sąd uznał, że zasadnym jest przyjęcie najmniejszego nakładu tak jak sugeruje biegły, co zgodne jest również z zeznaniami powoda, tym bardziej, że zgodnie z opinią biegłego różnica w wysokości wynagrodzenia mogłaby mieć miejsce, gdyby nakład przekraczał 10 000 egzemplarzy, o czym w toku postępowania nie było mowy. Biorąc pod uwagę kwoty wynagrodzenia wskazane przez biegłego w opinii, wyliczono wynagrodzenie za nieuprawnione korzystanie ze zdjęć powoda na kwotę 4 606zł (jedno zdjęcie w jednym katalogu, to kwota 329zł x 7 wydań= 2 303zł, dwukrotność tej kwoty to 4 606zł)

W (...) z lat 1999r.,2000r.,2002r, umieszczone było jedno zdjęcie, natomiast z roku 2001r. trzy zdjęcia. W trakcie przesłuchania pozwanego ,okazano mu k nr 56-59 akt, z których dopuszczono dowód, pozwany potwierdzi, że były tam wykorzystane zdjęcia powoda w ilości przez powoda podanej. Roczники wydania (...) zostały ustalone w wyroku karnym. W tym wypadku sąd również przyjął nakład (...) ustalony przez biegłego w opinii, z wykorzystaniem informacji ze strony internetowej. Zgodnie z opinią biegłego za jedno zdjęcie opublikowane w (...) powód winien otrzymać wynagrodzenie w kwocie 732,60zł, biorąc pod uwagę, że w trzech rocznikach znajdowało się jedno zdjęcia, a w jednym trzy zdjęcia, wysokość wynagrodzenia wynosi 4 395,60zł(6x 732.60), dwukrotność tej kwoty to 8 791,20zł.

W zakresie Targów w N. w 2008r.powód na okazanym zdjęciu na k 55 akt karnych, które wykonane było na Targach, potrafił wskazać tylko jedno zdjęcie przez siebie zrobione, a wykorzystane przez pozwanego, dlatego uwzględniono roszczenie powoda, tylko odnośnie wynagrodzenia za jedno wykorzystane tam zdjęcie, a nie dwa jak żądał powód. Fakt wykorzystania zdjęcia na tych Targach został ustalony w wyroku karnym. Zgodnie z opinią biegłego za wykorzystanie 1 zdjęcia na Targach należne jest wynagrodzenie w kwocie 564,30zł, dwukrotność tej kwoty to 1128zł.

W ocenie Sądu powód nie wykazał w postępowaniu cywilnym w jakim okresie, jaka ilość zdjęć i w jakich wersjach językowych była wykorzystana przez pozwanego na stronach internetowych. Okoliczność ta jest natomiast niezbędną, aby ustalić czy wynagrodzenie, którego żąda powód jest uzasadnione. Powód powoływał się na wydruki ze stron internetowych, które miał złożyć w postępowaniu karnym, z roku 2009, jednak dowód z tych wydruków nie został zawnioskowany przez stronę powodową. W trakcie zeznań wskazywał na narzędzie informatyczne, które przedstawiono mu w postępowaniu karnym, na podstawie którego można było ustalić ,w jakim okresie zdjęcia były umieszczane na stronach. Nie wniesiono jednak o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, który mógłby fakt ten udowodnić. Nie wniesiono o przesłuchanie świadków, którzy mogliby potwierdzić, że zdjęcia ukazywały się na stronach pozwanej spółki, nie przedstawiono zatem w niniejszym postępowaniu żadnych dowodów potwierdzających, że po 2008r. były wykorzystywane zdjęcia powoda na stronach internetowych pozwanej spółki i w jakim zakresie. Podobnie powód nie przedstawił dowodów na okoliczność, ile zdjęć, w jakim faktycznie czasie i w jakich wersjach językowych było wykorzystywanych w okresie od 1999r.do 2008r.Dopuszczone jak dowód w sprawie ekspertyzy biegłych potwierdzają jedynie, że na dyskach twardych znajdowały się pliki ze zdjęciami powoda, nie stanowią natomiast dowodu, w jaki sposób pliki te były przez pozwanych wykorzystywane. Biorąc jednak pod uwagę związanie sądu ustaleniami wyroku karnego w zakresie wykorzystywania zdjęć powoda na stronach internetowych, Sąd w oparciu o treść art.322 kpc uznał za zasadne przyjęcie, że przez okres 8 lat wykorzystane było 1 zdjęcie na stronie polskiej. Przyjmując takie założenia i uwzględniając opinię biegłego, ustalono wynagrodzenie za korzystanie z jednego zdjęcia przez okres roku na kwotę 825zł, dwukrotność tej kwoty to 1650zł x 8 lat= 13 200zł.

Na zasądzone wynagrodzenie składa się zatem kwota $13\ 200\text{zł} + 4\ 606\text{zł} + 8\ 791,20\text{zł} + 1\ 128\text{zł} = 27\ 725,20\text{zł}$, w zaokrągleniu 27 725zł.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako niewykazane.

Zasadność roszczenia odsetkowego wynika z faktu, że powód pismem z dnia 4 kwietnia 2014r. wezwał pozwanych do uiszczenia dochodzonej kwoty, a pełnomocnik pozwanych pismem z dnia 15 kwietnia 2014r. odmówił zapłaty, a zatem od tego dnia pozwani pozostają w zwłoce i od tego dnia zgodnie, z treścią art.481kpc, należne są powodowi odsetki za opóźnienie.

Na podstawie art. 100 kpc, Sąd obciążył pozwanego, który przegrał w 5%, kwotą 1378zł, na co składa się 5% opłaty od pozwu tj.1250zł oraz 5% kosztów opinii biegłego tj.128zł.

Od powoda zasądzono należną część kosztów opinii biegłego tj. kwotę 2416zł, natomiast w pozostałym zakresie odstąpiono od obciążania powoda kosztami postępowania, w oparciu o treść art. 102 kpc. W ocenie Sądu odstąpienie od obciążania powoda dalszymi kosztami postępowania jest uzasadnione z jednej strony sytuacją finansową powoda, z drugiej strony okolicznościami sprawy. Naruszenie praw autorskich przez pozwanego jest wykazane wyrokiem karnym, uzasadnione, w świetle opinii biegłego, mogło być również przekonanie powoda, co do wysokości należnego mu wynagrodzenia. W tych okolicznościach zasady słuszności nakazują zastosowanie art. 120 kpc.

SSO Beata Majewska-Czajkowska